

Handhygiëne redt levens

Dienst Ziekenhuishygiëne

AZ JAN PORTAELS
Algemeen Ziekenhuis Vilvoorde

Inhoud

Hoe schoon zijn uw handen?	3
Vormen van handhygiëne	3
Wanneer handhygiëne toepassen?	4
Patiënt	4
Familie en bezoekers	4
Zorgmedewerkers	5
Techniek voor een optimale handhygiëne	6
Handalcohol	6
Water en zeep	6
Tot slot	7
Contact	7

Ter bevordering van het leesgemak wordt in elke brochure de derde persoon enkelvoud mannelijk gebruikt: "hij", ongeacht het geslacht van het onderwerp in de zin.

Hoe schoon zijn uw handen?

Gemiddeld zitten op de handen zo'n 1.500 micro-organismen per vierkante centimeter waardoor ze een belangrijke oorzaak zijn van overdracht van bacteriën en virussen.

De meeste zijn onschuldig, maar soms kunnen ze ook infecties veroorzaken. Om te voorkomen dat we met onze handen micro-organismen van de ene persoon op de andere overdragen wordt handhygiëne toegepast.

Vormen van handhygiëne

Elke zorgmedewerker of andere persoon direct of indirect betrokken bij de patiënt dient een correcte handhygiëne toe te passen, ook de patiënt zelf en het bezoek. Dat kan door de handen te **ontsmetten met handalcohol** of ze te **wassen met water en zeep**.

Handen ontsmetten met handalcohol is effectiever, sneller en veroorzaakt minder schade aan de huid. Deze methode verdient de voorkeur in het ziekenhuis. Buiten het ziekenhuis is het voldoende om de handen te wassen met water en zeep.

Wanneer handhygiëne toepassen?

Patiënt

Voor u als patiënt is het belangrijk om zowel in als buiten het ziekenhuis te zorgen voor een goede handhygiëne. Voer handhygiëne uit in volgende situaties:

- Na elk toiletbezoek
- Na het snuiten van de neus
- Na het hoesten of niezen waarbij de handen voor neus of mond worden gehouden
- Bij het verlaten van de patiëntenkamer
- Vóór het eten
- Vóór het bereiden van eten

Familie en bezoekers

Familie en bezoekers ontsmetten best hun handen bij aankomst in de kamer (zeker voor ze de patiënt zouden aanraken), maar ook wanneer ze de kamer verlaten. Zo wordt enerzijds vermeden dat ze micro-organismen binnenbrengen en verspreiden op de kamer en anderzijds dat ze zelf ziek zouden worden.

Zorgmedewerkers

Voor zorgmedewerkers zijn er vijf belangrijke momenten om handhygiëne toe te passen:

- Vóór ze de patiënt aanraken.
- Vóór ze een propere of invasieve handeling uitvoeren (bv. voor een bloedafname).
- Na contact met voorwerpen of oppervlakken in de directe omgeving van de patiënt (bv. nachttafel, bed).
- Na handelingen die hen kunnen blootstellen aan lichaamsvochten of slijmvliesen van de patiënt (bv. bij het leegmaken van de urinezak).
- Nadat ze de patiënt voor de laatste keer hebben aangeraakt.

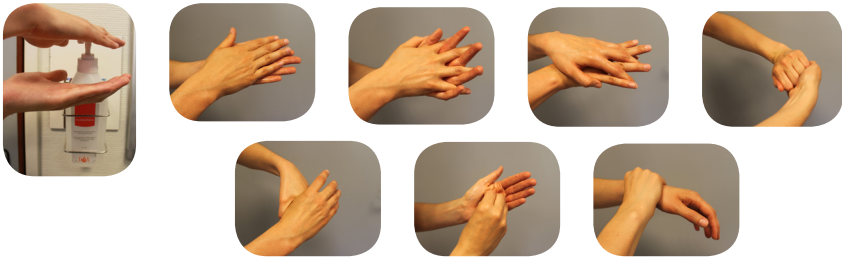
Laat uw waardering blijken wanneer ze hun handen ontsmetten tijdens de zorgverlening. Als u denkt dat ze het vergeten zijn, vraag dan vriendelijk of ze hun handen hebben ontsmet. U als patiënt bent immers een volwaardige partner bij het bevorderen van de kwaliteit van de zorgverlening.

Naast deze vijf momenten is het ook cruciaal dat zorgmedewerkers geen ringen, armbanden of horloges aan de pols dragen. De nagels moeten steeds kort geknipt en verzorgd zijn. Nagellak en kunstnagels mogen niet gedragen worden. Al deze factoren kunnen namelijk een bron van besmetting zijn.

Techniek voor een optimale handhygiëne

Handalcohol

- Breng handalcohol aan op droge handen zonder de teut van de dispenser aan te raken. Tweemaal pompen levert meestal voldoende product.
- Wrijf de handen gedurende 30 seconden zorgvuldig over elkaar. Ook vingertoppen en nagels, duimen, gebieden tussen vingers en polsen goed inwrijven.

Water en zeep

- Maak de handen en polsen nat onder stromend water uit de kraan. Voorzie de handen van vloeibare zeep uit een dispenser zonder de tuit van de dispenser aan te raken.
- Wrijf de handen zorgvuldig over elkaar. Ook vingertoppen en nagels, duimen, gebieden tussen vingers en polsen goed inwrijven.
- Spoel de handen en polsen af onder stromend water uit de kraan tot alle zeepresten verwijderd zijn.
- Droog de handen en polsen af met een wegwerpdoekje.
- Sluit de kraan met het wegwerpdoekje zodat de handen niet opnieuw besmet raken met micro-organismen die zich op de kraan bevinden.

Tot slot

Correcte handhygiëne loont. Door handhygiënegedrag te verbeteren kan heel snel en met onmiddellijk resultaat een essentieel aandeel van infecties en de hiermee gepaard gaande negatieve gevolgen worden voorkomen.

Het AZ Jan Portaels investeert dan ook in een gedegen handhygiënebeleid doorheen het ziekenhuis. Niet enkel door zijn zorgmedewerkers voldoende op te volgen, op te leiden en te informeren, maar ook door de patiënt en zijn bezoekers adequaat in te lichten over het belang van handhygiëne. In de praktijk vertaalt zich dat onder meer in regelmatige campagnevoering in het ziekenhuis om de aandacht te vestigen op het belang van handhygiëne. Maar eveneens door aan de ingang van elke patiëntenkamer, in elke onderzoekskamer, aan elke verpleegpost, op verschillende plaatsen in gangen van verpleegafdelingen, kortom op elke plaats waar nodig, handalcohol te voorzien om de handhygiëne te kunnen naleven.

Als u na het lezen van deze brochure nog vragen heeft, kan u deze altijd stellen aan het zorgteam van de verpleegafdeling waar u verblijft, uw behandelend arts of aan de dienst Ziekenhuishygiëne. Wij danken u voor uw medewerking en wensen u alvast een vlot herstel.

Meer info over het vermijden van zorginfecties vindt u op www.ubentingoedehanden.be (website van de overheid).

Contact

dienst
Ziekenhuishygiëne
ziekenhuishygiene@azjanportaels.be

| T 02 257 55 52

Algemeen Ziekenhuis Jan Portaels

Gendarmeriestraat 65 | B-1800 Vilvoorde | T 02 254 64 00 | F 02 257 50 50
info@azjanportaels.be | www.azjanportaels.be

AZ JAN PORTAELS
Algemeen Ziekenhuis Vilvoorde